

## מסורת הש"ס

(א) וזבחים ד: [י. ת.],  
 (ב) [יומא סג. ע"ש],  
 (ג) לעיל מו: ביצה כא.,  
 (ד) לקמן עט. (ה) (סא):  
 ד"ה מה, (ו) [שמות יב],  
 (ז) [לקמן עח:], (ח) מכאן  
 שייך לע"ב, (ט) רש"ל מ"ו,

תורה אור השלם

1. וְסִמַּךְ יָדוֹ עַל רֹאשׁ  
הָעֶלְהָ וְנִרְצָה לוֹ לְכַפֵּר  
עָלָיו: וַיִּקְרָא אֶת

## הגהות הב"ח

(א) תום ד"ה כי לית וכו'  
ששחטן בחרץ קודם  
פתיחת ההיכל: (ב) ד"ה  
ערל וכו' וקשה לר"י  
דאמר צריש:

מוסף רש"י

האופה מו"ט לחלוּל.  
לְאֶחָד שָׁעָד אָפֶה, דֶּהָא  
וְדָאֵי לְחֹלֵל הוּא (בִּיצָה  
(כא.) לְאֶחָד שְׂאֵכֵל וְגַמְר  
שְׁעוּדָתוֹ, דְּפִשְׁטָא לֵן דְּלֹא  
חִוִּיא לִיָּה מִדִּי הִיאֲדִנְהָ עַד  
אֲוֹרֵתָא שְׂהוּא חוּל (לְעִיר  
(מ:.) לִקְוָה. מִשּׁוּם לֹא  
תֵּעָרֵב כִּי מִלְּאֲכָה (שס.)  
הוּאֵיל וְלֹא מִקְלָעֵי יִידָה  
אֲוֹרֵחִים. שְׂהוּ מְרִינֵן לִפְתַּ  
זֶה הַיּוֹם (שס.)

## מוסף תוספות

א. מעשה גדול. מוס'  
שאלן. ב. עין מוס' שאלן  
שאלן. ג. מה תומא  
תומא לא עשה בה מקצת  
תומא ככל תומא אף  
תומא גברי כן. טס.  
ד. טס' נגמל. תנא הערל  
והטמא פטורי מן הרהי,  
בשלמא טמא וכו' אלא  
ערל מנול, דא מני רבי  
עקיבא דמרבי לערל  
טמא וגוי. ה. [ולע [זה  
לא] שייך למימר דקאי.  
תוס' שאלן. ו. דלא בעי  
הגמ' דהיה פריך פוק כל  
היט (כח:) וכו' וכו' וכו'  
מסיכה ומשני בשנים.

## רבינו חננאל

## תמיד נשחט פרק חמישי פסחים

**סב.**

עין משפט  
גד מצוה

**בר א מיי פט"ו מהל'**  
פסולי מוקדשין הלכה  
ח:  
**בה ב מיי פ"ד מהל'**  
ק"פ הלכה ז:  
**בו ג מיי פ"ז מהל' ביאת**  
מקדש ה"ז:

רבינו חננאל (המשך)

כִּי, פִּי מְחוֹסֵר מַעֲשֵׂה  
וּמִלָּה. וּמִסְרָקִים בִּי לִית לִיהֶ  
לִי. וְהַחֲבִיר הָאֵל לִי  
אֲבָל לְחֹמְרָא אֵת לִקֵּה  
מִמֶּנּוּ. מֵאֵי שָׁנָה אֲנִי  
נֹתֵן אֶדְרִי אֲכִל מִקֵּצַת מִבְּנֵי  
חֲבֵירוֹ. טַמְאִין וּמִקֵּצַת  
חֲבֵירוֹן דְּפִשְׁטָא לִיהֶ  
פְּסִלִי. טַמְאִין לְחֵטְרוֹן  
אֲבָל אוֹכֵלִין חֲטָהוֹרִין  
דְּרֵא חִישְׁיִין לְטַמְאָה  
אֲבָל אִיכָּא מִקֵּצַת מִבְּנֵי  
חֲבֵירוֹ. עוֹרִילִין מִקֵּצַת  
מִקְוִין דְּמִסְרָקִין לִיהֶ. וְאִמָּר  
לִיהֶ רִבְעָא בְּטוּמְאָה שֶׁנֶּשֶׁן  
הֵיא חֵזִיק דְּבִי מִכּוֹן  
שֶׁמִּטְמֵא מִקֵּצַת אֲבִירִין לִי  
דְּבִבָּה שְׁחֵמְטָאן שְׁרִפִּין  
וְהַחֲטָהוֹרִין נֶאֱכָלִין וְלֹא  
פְּסִלִי הַטַּמְאִין לְחֵטְרוֹן.  
בְּטוּמְאָה בִּצְרָא לְאוּקְרָה  
וְהַטַּמְאָה שֶׁנֶּשֶׁן אֲנִי  
סִפֵּס אֶדְרִי דְּבִי שֶׁאִינוֹ  
עוֹרֵלָה כָּל הַחֲבוּבִין שֶׁאִינוֹ  
חֵטְרוֹ מִכּוֹן שֶׁאִינוֹ נוֹתֵן

**הא' מחוסר מעשה בו.** הקשה ריב"א דצ"ל אלו עוברין (דף ק"ז) מסקי כתישה צי"ט מי שרי משמע אי הוה שרי אמרינן הואיל אע"ג דמחוסר מעשה ומיךר ר"י דהאי מעשה דמילה חשיב טפי א':  
**בי** לית ליה לקולא וכו'. נראה דרז חסדא לא פסל אלא מדרבנן דמדאורי"י לא שייך לחלק צין לחומרא צין לחומרא הואיל צין לקולא דמדאורי"י לא אמרינן הואיל כלל אפי' לחומרא וכן מוכח דצ"פ שני שעריים (יומא דמ"ד:) דקאמר רבינא השתא דאמר ר"ח מחוסר הגרלה כמחוסר מעשה דמי פ' אס שחט שעיר יום הכפורים בחזק היה פטור משום דמחוסר הגרלה אי לאו משום דחוי לשעיר חילין שולנים (א) ששחטן קודם פתיחת ההיכל פטור מחוסר פתיחה כמחוסר מעשה דמי אלמא לית ליה הואיל אפילו לחומרא וכן נאקפת א' מדרבנן היאך תחייב פסח ואם לאו הא קמייתא חולין לעזרה לא היא כיון דלא זרוק הדם אינו יוצא ומותר ללאת באתר וכן מוכח בכילד גולין דאמר רב לא זרק את הדם חייב לעשות פסח אחר כו' (י) (יחמה דהשתא לרב אשי דמחשבת ערלים המנויין לכ"ע פסל אף בזריקה וכשאינם מנויין איכא מאן דמכשר וסבירא משמע איפכא דהשתא כשאנם מנויין לא פסלה כ"ש במנויין) <sup>ז</sup>

**מאי** שנה טובה דפשיטא ליה  
ומאי שנה ערלה דמספקא  
ליה. חזינא לרשב"א דלמא טומאה  
פשיטא ליה משום דילפינן טומאת  
גברי מטומאת גברא וכי חזינא דמשמע  
ליה דאי פשיטא לן בטומאת גברי  
ללא עשה דא מוקף טומאה ככל  
טומאה הוא הדין בערלה משום  
דמחד קרא דלפי אכלו נפקי ותו לא  
הוא שיך למילף מומן מכל מקום מאי  
קאמר דנין דבר שלא הותר מכללו  
כו' הא ע"כ איכא למילף טפי טומאת  
גברי מטומאת גברא דהוי טומאה  
מטומאה ודמי ליה בכל דא מדניילף  
טומאת גברי מומן דלא דמי ליה כלל  
וכיון דפשיטא לן בטומאה דגברי  
פשיטא לן נמי בערלה כיון שיש  
להשוותם והיכי קבעי למילף ערלה  
מומן ואומר ר"י לטומאת גברי נמי  
איכא למימר דילף טפי מומן מדניילף  
מטומאת גברא משום דדנין פסול  
מחשבה מפסול מחשבה ולא תוריה  
טומאת גברא דהוי פסול מחשבה  
**ערלה** משלה קרבנות וטבא משה  
כו'. כרבי עקיבא אחיא

דמרבני ערל כי טמא בחגיגה (דף ד':)  
 דלא לאו הכי ליימי איהו גופיה  
 רבנותיו וקשה לר"י (ו) ברש בחגיגה  
 (פס) טמא פטור מן הראייה שנאמר  
 וזבח שמה והזבחם שמה כל ששנו  
 בבבלי שמו הזבח וכל שאינו כן  
 משמע דטמא אינו משלם שום קרבן  
 וזהוהוא קרא גופיה כתיבי שאר  
 אע"ג דכל הקרבנות כתיבי בקרא לא  
 הא בעי סמיכה ואפילו למאן דאמר  
 ימים דף ג:) אמרינן כל הסומך ראשו  
 דף כח:) אי נמי בצבור ומעשר דלא  
 : [ע"פ חוס' יצמות קד: ד"ה אומר:]  
 אילימא

דקאמער שאין מנויין עליו  
 יי אזל צמנויין עליו ושחטו  
 נויי ערליס שצהם לזדס  
 גלמא פסול ובערליס שאין

וּחֹלֵב קִיִּים זֹרֵק אֶת הַ  
בָּשָׂר בְּשֶׁר וּחֹלֵב קִיִּים אֵל  
וְיֹפֵא דִנֵּין דְּבַר שְׁלֹא הָיָה  
אֵלָּה שֶׁהָיָה הִתְרָה בְּ

י"י דמכל מקום דווקא בחג  
צ"י נמי התם <sup>ה</sup> ועוד קשה  
גר אפשר דמע"ל יד"ה וס  
ותירץ ר"י דהכא מיירי צ  
(מנחות דף 79 ע"ב): וזקרבן נש

חלב ובשר קיים בין שנממא בש  
חלב ובשר קיים זורק את הדם נ  
אוקימתא במומא בש אימא  
הותר מכללו ואל תוכיה טו

קרבנות עולותיכם וזבחיכם וגו' ואומר קאי אכולהו דהא מעשרות ותרומה כב ציאה במקלט לא שמה ציאה ליכא למ ורובו מכניס מאי טעמא כל כחו צעינ צעי סמיכה כדחנן פרק שתי מדות